

Hospitační záznam pro sledování čtenářské gramotnosti

	Metodická POZNÁMKA do formuláře.
INDIKÁTOR: S jakými texty žáci pracují – učebnice / autentické texty. (Pouze jedna odpověď k výběru.)	<i>Texty autentické, tj. neučebnicové, primárně nevznikly pro práci ve škole (jde o beletrii, naučné, populárněvědecké, novinové texty). Inspektor zjišťuje využití textů za delší období (jak z práce v hodině, tak nahlédnutím do minulých prací žáků, do učitelových příprav a jeho programu, rozhovorem se žáky i učitelem).</i>
Žáci pracují pouze s texty z učebnic a čítanek.	
Žáci pracují také s autentickými (neučebnicovými) texty.	
Žáci pracují také se sadami různých textů k témuž tématu.	

INDIKÁTOR: Vztah žáka ke čtení, vytrvalost a odolnost. (Pouze jedna odpověď k výběru.)	každý žák	většina třídy	jen někdo	nikdo	POZNÁMKA
Žáci reagují na čtenářské zadání s odhodláním.					
Žáci čtou text se zaujetím (jsou do čtení ponořeni).					
Žáci nevzdávají čtení, když zjistí, že je obtížné. Zkoušejí různé postupy, vyhledávají pomoc.	ANO		NE		<i>Pokud v pozorované hodině nastane situace, že žák má problém, inspektor sleduje učitelovo řešení a vyplní ANO-NE.</i>

INDIKÁTOR: Vztah žáka ke čtení, vytrvalost a odolnost. (Pouze jedna odpověď k výběru.)	učitel poskytuje účinnou podporu	učitel postupuje neúčinně	učitel to neřeší	POZNÁMKA
Jak učitel v hodině reaguje na jednání žáků, jejichž vztah ke čtení, vytrvalost a odolnost jsou nízké.				

INDIKÁTOR: Jak žáci pracují s textem (samostatně, nebo v závislosti na učitelově zadání) – ve výuce jsou přítomna tato zadání: (Více možností k výběru.)	POZNÁMKA Týká se obsahu učitelova zadání, nikoli reálného výkonu žáka. Inspektor napíše komentáře týkající se účinnosti daného prvku.
Žáci vyhledávají v textu informace, které jsou tam přímo uvedené.	
Žáci vyhledávají v textu postavy, místo děje, klíčové události a zápletku.	
Žáci vyvozují informace, které nejsou přímo uvedené v textu.	
Žáci shrnují naučný text vlastními slovy. Žáci převyprávějí děj textu vlastními slovy.	
Žáci pátrají po tom, co jim text sděluje (co je hlavní sdělení textu).	
Žáci pátrají po tom, jaký je autorský záměr a zamýšlený adresát.	
Žáci si kladou otázky k textu, na které v textu není přímo uvedená odpověď.	
Žáci si stanovují účel čtení.	
Žáci zkoumají strukturu textu (př. vytvářejí grafické organizéry, které ukazují na vztahy příčiny a následku; posloupnosti).	
Žáci zkoumají, jak autor pracuje s jazykem.	
Žáci formulují ústně i písemně svou odezvu nad textem.	
Žáci vyjadřují výrazným čtením své porozumění významu textu.	

Inspektor získává informace nejen z hospitace, ale také rozhovorem s učitelem, prohlídkou žákovských prací za delší období, v učitelově osnově výuky a přípravách.

INDIKÁTOR: Hodnocení obsahu textu – ve výuce jsou přítomna tato zadání: (Více možností k výběru.)	POZNÁMKA
Žáci hodnotí obsah textu ze svého pohledu (důvěryhodnost informací, přitažlivost informací a zpracování, autorem prezentované myšlenky a názory, naplnění účelu čtení).	
Žáci hodnotí obsah textu z pohledu jiných možných adresátů, než jsou oni sami.	
Žáci hodnotí obsah textu z hlediska autorského záměru (př. Proč autor volil ty informace, které volil?)	
Žáci hodnotí, jak obsah textu vyhovuje jejich účelu čtení.	

INDIKÁTOR: Hodnocení formy textu – ve výuce jsou přítomna tato zadání: (Více možností k výběru.)	POZNÁMKA
Žáci hodnotí formu textu ze svého pohledu. (Jak se jim text četl? Jak se jim s ním pracovalo?)	
Žáci hodnotí formu textu z pohledu jiných možných adresátů, než jsou oni sami. (Jak by forma textu mohla přitáhnout jiné čtenáře?)	
Žáci hodnotí formu textu z hlediska autorského záměru. (Př.: Jak použité jazykové a formální prostředky odpovídají autorskému záměru?)	
Žáci hodnotí, jak forma textu vyhovuje jejich účelu čtení.	

Inspektor získává informace nejen z hospitace, ale také rozhovorem s učitelem, prohlídkou žákovských prací za delší období, v učitelově osnově výuky a přípravách.

INDIKÁTOR: Čtení jako sociální činnost a metakognice – ve výuce jsou přítomna tato zadání: (Více možností k výběru.)	POZNÁMKA
Žáci pracují s texty ve dvojici nebo ve skupině (např. žáci si čtou navzájem ve dvojici; žáci řeší čtenářské úkoly v diskusi se spolužáky).	
Žáci si navzájem poskytují popisnou zpětnou vazbu k tomu, co udělali.	
Žáci reflektují svoji činnost včetně pocitů z četby.	
Žáci plánují svoje cíle v oblasti ČG a vyhodnocují jejich dosahování.	

Inspektor získává informace nejen z hospitace, ale také rozhovorem s učitelem, prohlídkou žákovských prací za delší období, v učitelově osnově výuky a přípravách. Z podkladů, které si inspektor vyžádá: existují u žáků nějaké záznamy s tímto účelem tvořené? Má učitel v plánu občasně aktivity mířící na tuto sebereflexi žáka?

<p style="text-align: center;">INDIKÁTOR: Jak žáci pracují v dílně čtení (pokud je dílna čtení nabízena minimálně jednou týdně)? (Více možností k výběru.)</p>	<p style="text-align: center;">POZNÁMKA <i>Inspektor uvede případné užití DČ v řidším intervalu, nebo nepravidelně. Záznam v tom případě zní stejně „NE“.</i></p>
Žáci si zcela svobodně volí knihu, kterou budou číst.	
Žáci tiše čtou co nejdélší dobu (na 1. st. 20 min., na druhém aspoň 30 min. týdně, na 3. st. podle potřeb a čtenářské úrovně žáků).	
Žáci formulují svou osobní odezvu na čtený text ústně i písemně.	
Žáci sdílejí svou osobní odezvu na text ve dvojici, malé skupině, celé třídě.	
Žáci konzultují s učitelem v průběhu dílny čtení (tzv. konzultace učitel – žák).	
Žáci doporučují knihu. Žáci se zajímají o knihy spolužáků.	
Žáci reflektují svou práci v dílně čtení.	

<p style="text-align: center;">INDIKÁTOR: Jak je žákům poskytována možnost a podpora pro samostatnost ve výběru četby a ve čtení? (Více možností k výběru.)</p>	<p style="text-align: center;">POZNÁMKA <i>Podle učitelova programu výuky, plánu hodin na období.</i></p>
Žáci dostávají pravidelně možnost číst podle své volby.	
Učitel má vlastní účinný postup, jak vzbudit motivaci ke čtení u každého žáka a vybudovat dlouhodobý pozitivní vztah ke čtení.	
Učitel dokáže svůj postup (program) zdůvodnit.	
Učitel doloží, že každý jeho žák čte rád. SŠ: Žák čte rád přinejmenším texty podle svých zájmů nebo specializace.	

<p style="text-align: center;">INDIKÁTOR: Učitel funguje jako pedagogický lídr své skupiny – vytváří prostředí sociální pohody, v němž mohou být žáci vnitřně motivováni. (Více možností k výběru.)</p>	<p style="text-align: center;">POZNÁMKA</p>
<p>Učitel vytváří a udržuje ve třídě bezpečné prostředí, v němž se každý žák cítí dobře a je ochotný pouštět se při učení do obtížných úkolů.</p>	
<p>Učitel vytváří ze třídy čtenářské společenství – prostředí, kde se četba a čtení bere vážně, oceňuje, kde je běžné bavit se o četbě i mimo výuku; kde žák může vidět svého učitele číst ...</p>	
<p>Učitel nechává žáky několikrát v hodině vybírat podle vlastní volby (na čem budou pracovat, s kým budou pracovat, kde budou pracovat, kolik času potřebují).</p>	
<p>Učitel zařazuje činnosti, v nichž žáci mohou nad texty sdílet a mohou spolupracovat při řešení čtenářských zadání.</p>	
<p>Učitel dbá na to, aby každý žák uviděl na konci hodiny, co se mu podařilo.</p>	